

Arbete & Ekonomi

IDAG: HUSAFFÄRER S32 • **BÖRSEN** S36 • **KONSUMENT** S37 • **SPORT** S38

Pia Karlsson är expert på att förebygga och minska svinn och snatterier i butikerna. Här tillsammans med Joakim Amoenus, platschef för Biltema i Karlstad.

FOTO: JONNY OHLSSON

Snattarnas fiende nr 1

På ett år halverade Biltema snatterierna och svinnet i sin butik vid Bergvik i Karlstad. Det förebyggande arbetet, utbildning av persona-

len, förbättrad kameraövervakning samt rätt placering av stöldbenägna varor ligger bakom framgången. Pia Karlsson, Grums, ägare av Pia

Konsult, har specialiserat sig på arbetet att förebygga och minska stölderna i butikerna. Hon har stor del i förändringen vid Biltema. **S30**

Känner du någon som inte kan läsa tidningen?

Taltidningen är till för alla som inte själva kan läsa tidningen. Det är en rättighet och möjlighet att få ta del av tidningen. **Ring 054-19 97 50 så berättar vi mer.**

NWT
Väcker varje dag.

Tema Arbete & Ekonomi

-0,3%

Stockholm

+10,3%

Opcon

-13,9%

Precise Biom

8,63 kr

Euron
(-6 öre)

6,46 kr

Dollarn
(-5 öre)

Nedåt. Stockholmsbörsen stängde på tisdagen på minus 0,3 procent, vilket var i linje med de ledande börserna i Europa. H & M gick mot strömmen och fortsatte uppåt för andra dagen i rad.

Marknaderna inväntar den amerikanska centralbanken Feds tvådagarsmöte och det

efterföljande räntebeskedet. På onsdagen väntas Fed även meddela att stödköpen av statsobligationer ska minska, men det råder osäkerhet kring hur mycket.

Ericsson hörde till förlorarna och sjönk 1,4 procent. (TT)

KRÖNIKA. Arne Skorup

Reportrer och krönikör på Nya Wermlandstidningen
arne.skorup@nwt.se

Med högre fart mot målet 100 000

Karlstad har en vision om 100 000 invånare. Den säger att vi ska färdas tillsammans och bygga en bättre och större stad som ska attrahera människor med erfarenhet, kreativitet och kompetens.

Visst. Utmärkt.

Men hur?

Här är tio förslag på handfasta åtgärder:

1. Fusionera: Det säkraste och snabbaste sättet att nå målet är att slå samman Karlstad och Hammarö. $87\,000 + 15\,000 = 102\,000$. Tänk vilka bostadsområden som skulle kunna planeras ute på ön, om Hammaröborna slapp ifrån den hämsko som dagens höga skatter, energitaxor och kommunala avgifter utgör. Det är dags att skapa rättvisa och tillväxt i hela Klarälvsdelat.

2. Centrummiljö: Bygg ihop Duvan med Mitticity med en täckt gångbro över Drottninggatan, enligt Västerås-modell. Eller ännu hellre: slå ett tak över Drottninggatan och skapa en variant av östra Nordstan i Göteborg.

3. Varg: Återupprätta Mariebergsskogen som djurpark. Bygg ett varghägn i skogen och låt Karlstadsbor och turister möta Värmlands fantastiska landskapsdjur öga mot öga.

4. Skattetryck: Landstingets återkommande skattehöjningar är inte bra för tillväxten. Det behövs professionella företagsledare som håller politikerna i ör, som vet hur man hushållar med pengarna och som kan effektivisera vårdapparaten. Eller förstatliga sjukvården en gång för alla.

5. Kultur: En underskattad tillväxtfaktor. Särskilt eftersatt är konstmusiken. Det räcker ju inte med tre höstkonsertter med Värmlandsoperans orkester för att åstadkomma ett dynamiskt musikliv.

6. Fuskbygge: I 30 år har en av de absolut bästa tomterna i centrum legat som ett utbombat hål i stadsbilden. Flera gånger har olika byggherrar lovat att ändra på detta. Men det verkar aldrig bli av. Låt i stället elever på Nobelgymnasiets bygg- och anläggningsprogram uppföra en stilfull Hollywoodkulis framför ödetomten på Drottninggatan, så att staden åtminstone ser hel ut igen.

7. Tornhöjd: Skrota regeln att domkyrkotornet ska vara högst i Karlstad. Från E18 ser byggnaden ändå bara ut som en förvuxen landsortskyrka. Tillåt ett eller ett par kraftfulla utropstecken på 25 våningar eller mer i staden.

8. Kommunikationer: Bygg Vålbergsskogen - det måste gå snabbare att ta sig med tåg till Göteborg och att pendla från Vålberg, Grums och Säffle. Bygg även förbifart Karlskoga så att det blir ordning på kommunikationerna till Stockholm.

9. Resecentrum: Men inte vid stationen, utan i anslutning till den nuvarande bussterminalen med en bro över Hamngatan. Då blir centrum bredare.

10. Handel: Skapa utrymme vid Bergvik för fler av de stora butikskedjorna. Media Markt och Bauhaus till exempel.

HANDEL. Tillfällighetstjuven snattar allra mest

Hon spejar efter tjuvar i butiken

Pia Karlsson har jobbat länge inom handeln, varit väktare och butikskontrollant. Nu har hon startat eget och lär butikernas ägare och anställda hur de bäst kommer tillrätta med snatterier och hur man ska jobba för att nå framgång i säkerhetsarbetet.

Pia Karlsson, Grums, ägare till Pia Konsult, menar att det allra viktigaste för butiken är att förebygga.

- Butikstjuvarna återfinns i alla samhällsklasser och det är mest lyxvaror som stjäls, främst kosmetika av olika slag. De som är äldre är svårare att avslöja. Ungdomarna däremot har svårt att dölja sina tilltag.

Påhittigheten bland snattarna ökar och butikägarna har ibland svårt att hänga med i svängarna.

- Om jag berättar vad som sker och hur de går tillväga så är det säkert fler som skulle försöka. Därför tänker jag inte berätta hur tjuveriet ser ut. Däremot kan jag säga att butikägarna och personalen blir allt skickligare på att placera stöldbenägna varor på ett sådant sätt att det försvårar för snattarna.

Så går det till

Även larmtekniken har förbättrats. Det fräckaste stölden Pia Karlsson fått del av under tiden som väktare och butikskontrollant inträffade på ett varuhus i Värmland.

- Personen i fråga hade plockat vagnen full med lyxvaror, livsmedel och kläder. Utan att röra en min gick personen rakt ut genom en obemannad kassa och försökte

RÅDGIVARE.

Påhittigheten när det gäller att snatta varor i butikerna ökar, säger Pia Karlsson, Pia Konsult, Grums, som utbildar butikernas ägare och personal för att minska snatterierna och svinnet.

FOTO: JONNY OHLSSON

försvinna ut på parkeringen. Vid ett annat tillfälle tog en mamma upp en förpackning med nappar och stoppade en av napparna i munnen på sitt lilla barn.

Ursäkten från dem som ertappas låter nästan alltid på samma sätt. "Det är första gången det här sker. Jag har aldrig stulit något tidigare och jag vet inte varför det blev så här". Hon har fått vara med om många personliga tragedier.

Satsa på anställda

- Nu är inte snatterier hög-prioriterade brott, men i värsta fall kan en snattare

dömas till sex månaders fängelse.

Eftersom inte snatterierna är högprioriterade måste butikägarna och personalen öka tempot i säkerhetsarbetet, menar Pia Karlsson.

- Den effektivaste lösningen finns redan i form av butikernas personal. Jag har tagit fram en unik utbildning som bygger på min mångåriga erfarenhet. De butiker och affärskedjor som satsat på utbildningen har också fått ett minskat svinn. Vi jobbar också med förebyggande verksamhet kring hot och rån.

- Det är inte ovanligt att bu-

tikspersonal tror att enda vägen att förändra kundsvinn är att fånga snattare. Så är det inte. De kan bättre än så.

Det finns tre stora grupper av snattare i butikerna: proffs, ligor och tillfällighetstjuvarna.

- Att det finns mycket att göra visar Svensk Handels statistik över svinnet. Inom detaljhandeln handlar det externa svinnet till miljardbelopp. Även det interna svinnet uppgår till miljardbelopp.

Jonny Ohlsson
054-19 96 96

jonny.ohlsson@nwt.se

DÅLIGT BILÅR. Under årets första åtta månader minskade bilförsäljningen i EU med 5,2 procent jämfört med samma i period i fjol - till den lägsta nivån i EU sedan 1990. Ändå går det okej för Sverige, enligt branschen. (TT)

80

miljoner beräknas kostnaden bli för kampanjen som Pensionsmyndigheten planerar för att fler ska göra en egen pensionsprognos. Exempelvis ska nästa års orange kuvert innehålla en kod som kan användas till en prognos på minpension.se. (TT)

Kostnad för bolån ska bli tydligare. Bankerna ska tvingas motivera sina boräntor på ett tydligt sätt inför kunderna, föreslår Finansinspektionen. Dessutom måste de redovisa vad andra tjänster som erbjuds samtidigt faktiskt kostar. (TT)

Vi har lagt ned ett omfattande arbete på att minska snatterierna och svinnet. Ett första delmål har uppnåtts, säger Joakim Amoenus, platschef vid Biltema, Karlstad.

FOTO: JONNY OHLSSON

Bra jobbat av Biltema

Biltema är ett av de stora varuhusen i Karlstadsområdet som genom utbildning av personalen, kameraövervakning samt rätt placering av stöldbenägna varor har kunnat minska svinnet.

- Faktum är att de åtgärder vi satt in har halverat svinnet. Det är alltså väl placerade pengar att utbilda och kontinuerligt se över säkerheten, säger Joakim Amoenus, platschef för Biltema i Karlstad.

Det senaste året har Biltema haft 560 000 kunder i varuhuset. Totalt finns det 19 000 olika artiklar att välja på.

- Det gäller att hela tiden se över hur varorna placeras för att så långt det är möjligt kunna övervaka bättre och minska snatterierna.

Han hade otur

När NWT besöker Biltema har en person brutit upp två förpackningar med backkameror och försunnit ut ur butiken, men mannen i fråga har otur. Han är igenkänd genom flera butikskameror som följde hans eskapader.

- Nu finns det bestämmelser hur länge vi får spara kameramaterial. Det gäller alltså att så snabbt som möjligt få polisen på spåren.

Enligt Joakim Amoenus är det inte lönsamt att anmäla alla snatterier. Faktum är att Biltema under senare år inte har en enda fällande dom för snattare.

- Så ser det ut. Polisen prioriterar inte snatteri brotten.

Därför gäller det för Biltema och alla andra butiker att hela tiden arbeta seriöst med säkerhetsarbetet och utbildningen av personalen.

Pia Karlsson har jobbat med Biltema. Hon är glad att utbildningen gett resultat.

Ögonkontakten viktig

Vad är då de viktigaste komponenterna i Pia Konsults utbildning?

- För det första handlar det om ögonkontakten mellan personal och kund. Varje gång en anställd i butiken får ögonkontakt med kunden och bekräftar detta med ett "hej" eller en huvudnickning är detta en första och viktig insats för att få ned svinnet. För den vanlige kunden är allt i sin ordning, men för tillfällighets-tjuven förvandlas ett "hej" till ett "hej, jag har sett dig".

Varularmen, kundkorgens betydelse, kameraövervakningen samt kodord mellan personal för att väcka varandras uppmärksamhet är andra viktiga detaljer i utbildningen.

Pia Karlsson rekommenderar inte att man ska fånga snattare.

- Det är alltid förenat med fara. Om någon stjälar och sedan springer ut från butiken ska man inte springa efter. Arbeta i stället mer med det förebyggande arbetet och på det sättet få ned snatterierna.

Sedan kan man använda megafonmetoden och skrika efter den som springer ut ur butiken.

Jonny Ohlsson

PARIS/CLAUDIA Matgrupp
Paris matbord Ø 120 cm.
Vitlack, kromade ben.
4 st Claudia stolar.

Paketpris!
1.995:--
Ord. pris 4.375:--

BRITTA Prydnadskudde
45x45 cm. Polyester.
Finns i flera färger.

2 st
100:--
Ord. pris 99:--/st

EM Karlstad 5 år!

Vi har fyllt butiken med jubileumserbjudanden. Välkommen att fira med oss!

ELIAS Bordslampa
H 51 cm. Finns i
flera färger.

149:--
Ord. pris 399:--

DAISY Ljuslykta
Glas. H 9 cm.
Max 5/kund.

5:--
Ord. pris 39:--

HAAG Soffa.
3-sits med divan. L 266 cm. D 153 cm.
Tyg Visby mörkgrå.

Alla produkter finns
i begränsat antal.
Erbjudandena gäller
t o m 22/9 eller så långt
lagret räcker.

3.995:--
Ord. pris 6.995:--

PENNY PINN Barpall
H 63 cm. Finns i flera
färger.

Max 2/kund.
199:--
Ord. pris 795:--

CHELSEA Soffa
3-sits. L 222 cm. D 100 cm.
Tyg Michelin. Avtagbar klädsel.
Finns i flera färger.

4.995:--
Ord. pris 9.995:--

GEORGE Fätölj
B 73 cm.
Tyg Leno svart.

1.495:--

EM KARLSTAD

Gräsdalen
Tel. 054-57 10 90
Mån-Fre 10-19 Lör 10-16 Sön 12-16

em.com

Tipsa oss!

Har du en nyhet? Ring eller skriv till NWT.

Tel: 054-19 90 00. E-post: redaktion@nwt.se. sms/mms: 0730-12 12 12. Adress: NWT, Box 28, 651 02 Karlstad